

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

TILRETTELAGTE AVHØR

MARS 2017

STATISTIKKNOTAT

21.04.2017

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør i oktober 2015 har Politidirektoratet hatt fokus på å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor hver måned en rapport for å synliggjøre måloppnåelsen. Dette notatet viser resultatene basert på politidistriktenes innrapporteringer for mars 2017.

Kvalitetssikring av tall

Politiet jobber kontinuerlig for å bedre kvaliteten på statistikken. Erfaring over tid har vist at det er behov for å detaljere fristkategoriseringen ytterligere. En gjennomgang av samtlige avhør siden lovens ikrafttredelse har vist at enkelte avhør som skulle hatt tre ukers frist, har blitt klassifisert som et avhør med en eller to ukers frist. Dette har blant annet betydning for avhør som gjelder kroppskrenkelse. Korrigeringen har kun betydning for statistikkrapporteringen, og ikke for når avhør har blitt gjennomført. Som følge av den korreksjonen som er foretatt, vil historiske tall i rapporten for mars 2017 være noe endret i forhold til tidligere rapporteringer.

Det er fortsatt unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, drap og kroppsskade. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold. Når politiet først på et senere stadium i etterforskningen blir klar over at det aktuelle vitnet bør avhøres, regnes fristen fra det tidspunktet politiet hadde rimelig grunn til å anta at vitnet burde avhøres.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Måned rapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

1. HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I mars ble det gjennomført 613 førstegangsavhør. Av disse ble 56 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 62 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 85 prosent av avhørene i februar ble gjennomført innen 30 dager.

Av de 613 avhørene ble 33 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 62 prosent av avhørene ble tatt i saker som omhandlet vold, mens 5 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene som ikke ble gjennomført innenfor fristen, er hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel.

1.2 Andel avhør innenfor frist

De siste 12 månedene (april 2016-mars 2017) er det gjennomført 5 735 førstegangsavhør, hvorav 54 prosent er gjennomført innenfor frist. Gjennomsnittlig antall avhør i en måned de siste 12 månedene er 478 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i mars 2017 med 613 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2016 med 251 avhør. Hittil i 2017 er det gjennomført 1 671 førstegangsavhør, hvorav 56 prosent er gjennomført innenfor frist.

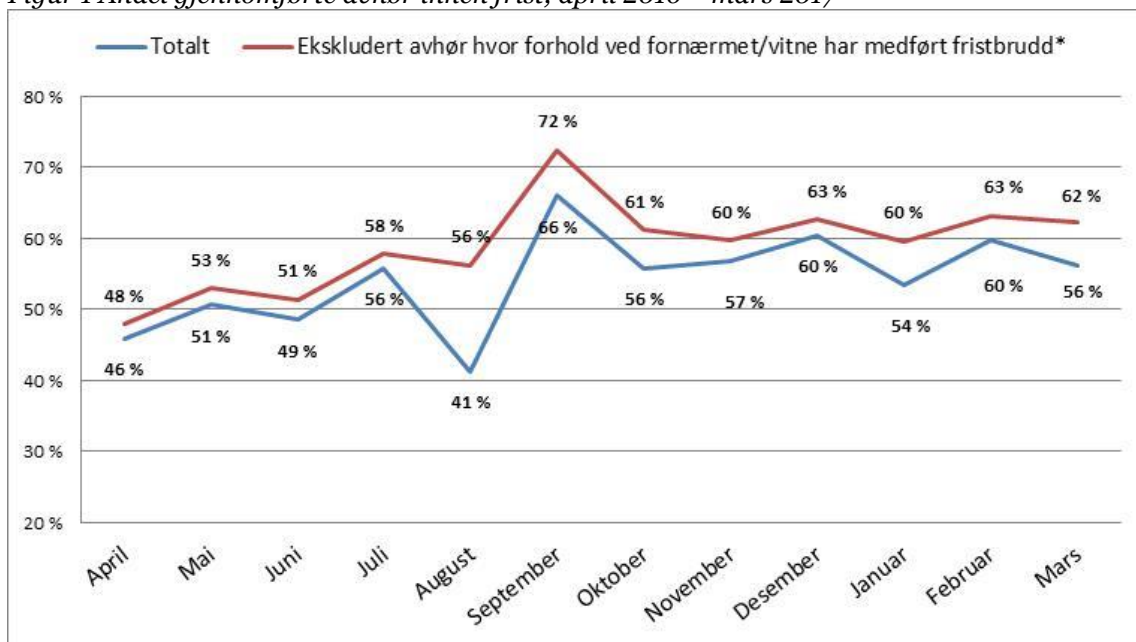
Av avhørene gjennomført i mars var 33 prosent knyttet til seksuallovbrudd, 62 prosent knyttet til vold og 5 prosent til andre årsaker. 81 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 19 prosent var vitner.

Av de 613 førstegangsavhørene som ble gjennomført i mars ble 56 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1.

I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos barnehusene og avhører. Dette varierer imidlertid mellom de ulike barnehusene og politidistrikt.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være sykt, ha rømt eller være bortreist. Ekskluderes disse avhørene hvor ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 62 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist i mars.

Figur 1 Andel gjennomførte avhør innen frist, april 2016 – mars 2017

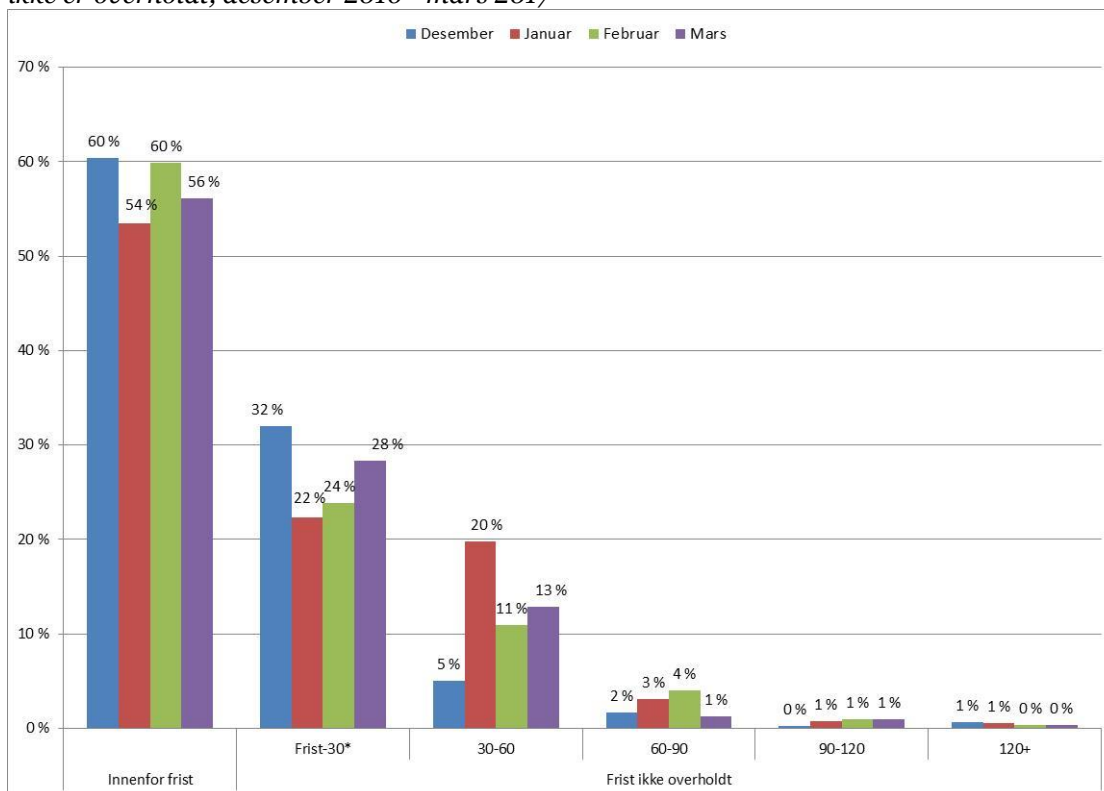

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

Andelen av førstegangsavhørene gjennomført i løpet av 30 dager var i mars 85 prosent. De tre foregående månedene var det tilsvarende tallet mellom 76-92 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel avhør innen frist, samt fordeling av lang ventetid i ulike tidskategorier, der frist ikke er overholdt, desember 2016 –mars 2017

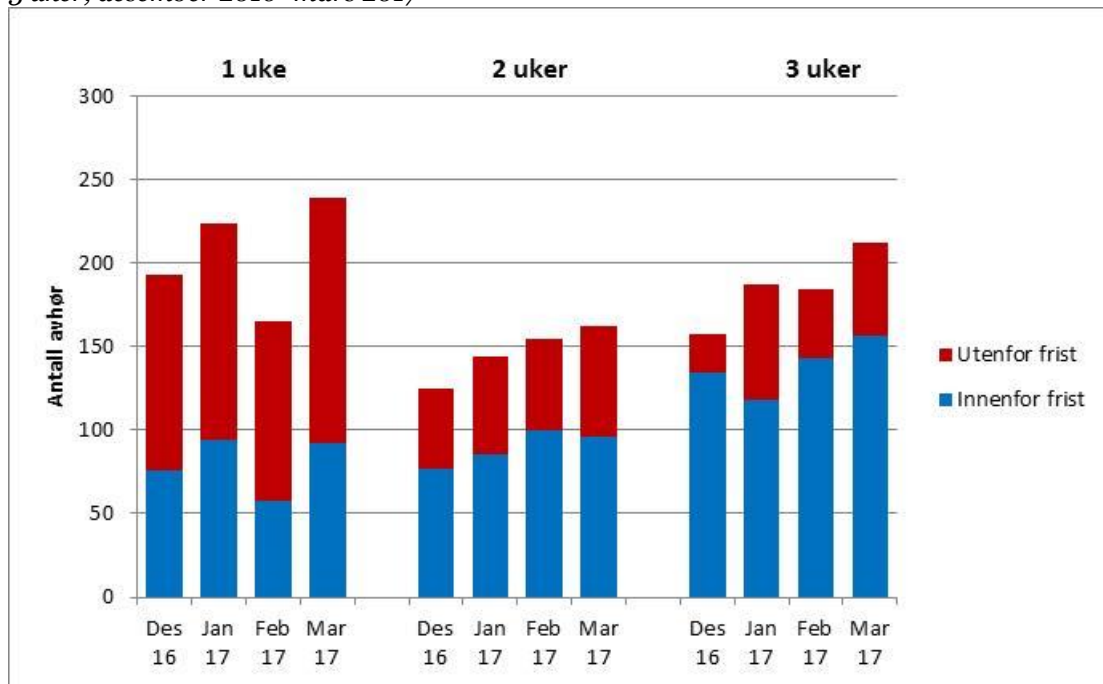

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² Av førstegangsavhørene hadde 39 prosent en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 26 og 35 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 3 og tabell 1.

Figur 3 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, desember 2016- mars 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, desember 2016 – mars 2017

Frist	Des 16	Jan 17	Feb 17	Mar 17
1 uke	39 %	42 %	35 %	38 %
2 uker	62 %	59 %	65 %	59 %
3 uker	85 %	63 %	78 %	74 %

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

1.3 Ventetid og median

Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 613 førstegangsavhørene som ble gjennomført i mars var gjennomsnittlig ventetid på avhør 19,3 dager, mens median ventetid var på 14,0 dager.

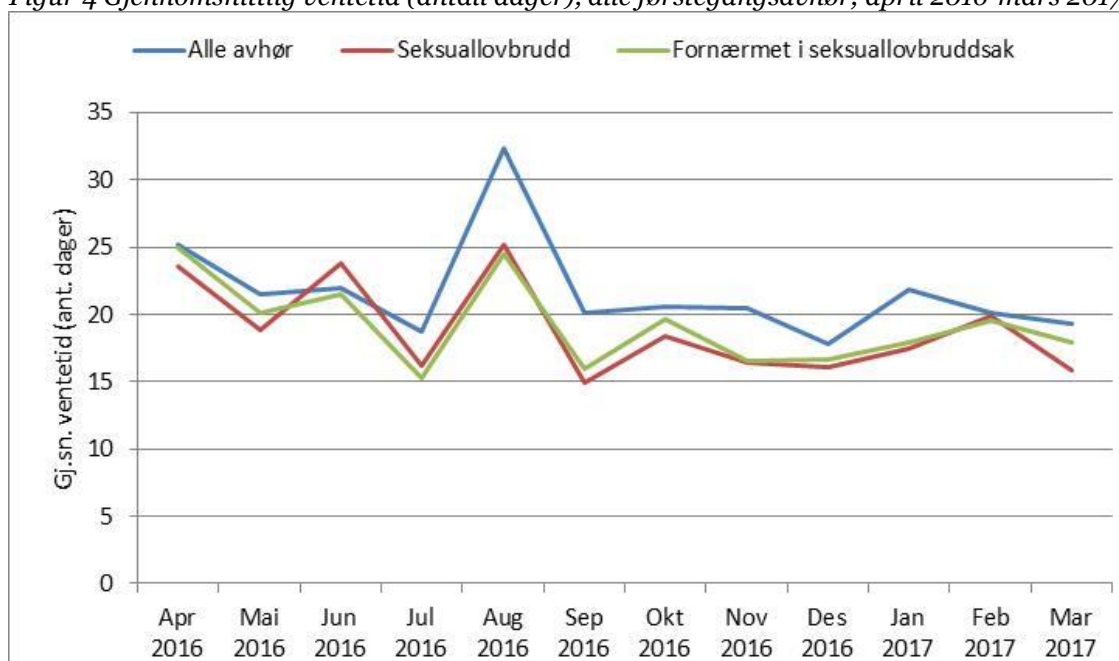
Tabell 2 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median – mars 2017

	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	613	19	14
Seksuelle overgrep (SO)	205	16	12
Fornærmet i SO-saker	153	18	13

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet. Nedgangen i gjennomsnittlig ventetid for alle avhør samlet fortsetter, og var i mars på 19,3 dager. Dette er en nedgang på 0,8 dager i forhold til februar. Gjennomsnittlig ventetid på avhør knyttet til seksuallovbrudd ble redusert med 4,1 dager i forhold til februar og er nå på 15,9 dager. Fornærmede i seksuallovbrudd hadde i mars en gjennomsnittlig ventetid på 17,9 dager, en nedgang på 1,7 dager i forhold til februar.

Figur 4 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, april 2016-mars 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene